

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de consultare între autoritățile publice centrale și cele locale).

Anexă:

- 1. Proiectul de lege*
- 2. Nota de fundamentare*

Deputat în Parlament
Larisa VOLOH

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>332</u>		
" <u>15</u> "	<u>11</u>	20 <u>24</u>
Ora _____		

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

(îmbunătățirea mecanismului de consultare între autoritățile publice centrale și cele locale)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 48 la alineatul (1), după cuvântul „Guvernului” se completează cu textul „autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora,”.

2. Se completează cu art.58² cu următorul cuprins:

„Articolul 58². Avizarea proiectelor de acte normative de către autoritățile administrației publice locale.

(1) Proiectele de acte normative care vizează modul de organizare și funcționare a autorităților administrației publice locale și/sau care au impact direct asupra colectivităților locale se transmit obligatoriu spre avizare autorităților administrației publice respective și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora.

(2) Neprezentarea avizului în termen de cel mult 30 de zile sau într-un termen mai restrâns, stabilit de Președintele Parlamentului, nu împiedică examinarea proiectului de act normativ de către Parlament.

(3) În cazul în care comisia permanentă sesizată în fond organizează audieri publice cu privire la proiectul de act normativ care vizează, la modul general sau particular, autoritățile administrației publice locale, la audieri se invită și reprezentanții acestor autorități publice și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora.”.

3. La articolul 65 alineatul (1), după cuvântul „Guvernului” se completează cu textul „autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora”.

Art. II. – La articolul 9 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 29–31, art. 91), cu modificările ulterioare, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În scopul studierii, promovării și monitorizării procesului de descentralizare administrativă se constituie Comisia paritară pentru descentralizare, care întrunește reprezentanții autorităților administrației publice centrale și cele locale, precum și reprezentanții asociațiilor reprezentative ale acestora. Componența comisiei și modul de organizare și funcționare a acesteia se stabilește de Guvern.”.

Art. III. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32–35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„ (5) Autoritățile administrației publice centrale consultă autoritățile administrației publice locale și/sau, după caz, asociațiile reprezentative ale acestora în problemele ce țin de administrația publică locală.”.

2. La articolul 10 alineatul (3), cuvintele „autorităților locale de nivelul corespunzător” se substituie cu textul „autorităților administrației publice locale de nivelul corespunzător și/sau, după caz, asociațiile reprezentative ale acestora”.

3. La articolul 81 alineatul (6), cuvintele „structurile reprezentative ale autorităților publice locale” se substituie cu textul „autoritățile administrației publice locale și/sau, după caz, asociațiile reprezentative ale acestora”.

Art. IV. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 7–17, art. 34), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 27, alineatul (1) se completează cu textul „În cazul proiectelor de acte normative care vizează în mod direct domeniile de competență ale autorităților administrației publice locale și/sau care au impact asupra colectivităților locale, în grupul de lucru sunt incluși reprezentanți ai autorităților publice respective și/sau, după caz, ai asociațiilor reprezentative ale acestora.”.

2. La articolul 30, alineatul (1) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale;”.

3. La articolul 32 alineatul (2), după cuvintele „autorităților publice autonome” se completează cu cuvintele „sau ale autorităților administrației publice locale”, iar după cuvintele „se transmit obligatoriu acestora spre avizare” – cu textul „sau, după caz, ai asociațiilor reprezentative ale acestora”.

4. La anexa nr. 1:

tabelul se completează cu poziția nr. 5¹ cu următorul cuprins:

5¹. Impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale
---

în note:

se completează cu punctul 5¹ cu următorul cuprins:

„5¹. Impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale.

Se descriu efectele prevederilor proiectului de act normativ, inclusiv impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale, ca rezultat al implementării acestuia.

Se prezintă concluziile avizului autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, a asociațiilor reprezentative ale acestora asupra proiectului de act normativ.”.

Art. V. – Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative *(îmbunătățirea mecanismului de consultare între autoritățile publice centrale și cele locale)*

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*îmbunătățirea mecanismului de consultare între autoritățile publice centrale și cele locale*) a fost elaborat și înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Larisa VOLOH - deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

Elaborarea proiectului de lege se impune din considerentul consolidării culturii dialogului, pentru o consultare fructuoasă și transparentă, între guvernarea centrală și autoritățile administrației publice locale, fie în probleme financiare, ori în orice altă privință care este de interesul celor din urmă.

Acestui context aliniem mențiunile exprimate de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei care, prin Recomandarea nr. 436 (2019)¹, remarcă faptul că la capitolul – Dialog și mecanism de consultare, Republica Moldova are spațiu de îmbunătățire. În acest sens, Foaia de Parcurs revizuită CG/MON(2021)18-04 privind „Democrația locală și regională în Republica Moldova”, semnată de Guvernul Republicii Moldova cu Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei la 15 aprilie 2021, include o serie de acțiuni în vederea îmbunătățirii dialogului și consultării între administrația publică centrală și administrația publică locală. Mai mult, implementarea Foi de Parcurs respective este inclusă în Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană².

De menționat, că eficiența comunicării, instituționalizarea dialogului și colaborarea între autoritățile publice centrale și cele locale sunt elemente esențiale pentru îmbunătățirea sistemului de administrație publică locală, pentru crearea condițiilor necesare ca aceste autorități să-și poată îndeplini responsabilitățile atribuite prin lege. Astfel, în cadrul Foi de parcurs revizuite și observațiile făcute în cadrul vizitelor de postmonitorizare, Congresul Puterilor Locale și Regionale al Consiliului Europei constată necesară îmbunătățirea dialogului dintre autoritățile publice centrale și locale. Prin urmare, progresul în această direcție și calitatea dialogului instituțional asigurat ca un punct forte, poate fi garantat prin proceduri și mecanisme reglementate normativ. Pe acest motiv, există necesitatea unor îmbunătățiri în cadrul legal pentru a transforma consultările

¹ <https://rm.coe.int/democratia-locala-si-regionala-in-republica-moldova-co-raportori-marc-1680ao4f03>

² Aprobat de către Comisia Națională pentru Integrare Europeană pe dată de 4 august 2022

și dialogul dintre administrația publică centrală și administrația publică locală în practici durabile, eficiente și transparente.

Așadar, în context, cu suportul proiectului Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European, de menționat e faptul că, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții Comisiei parlamentare de profil, Cancelariei de Stat și ai asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, la care s-au discutat subiectele ce țin de identificarea posibilelor soluții și acțiuni pentru consolidarea mecanismului de consultare și dialogului dintre autoritățile administrației publice centrale și locale.

Prevederile stabilite prin prezentul proiect de lege propun modificarea cadrului normativ național conex domeniului administrației publice, prin completarea și precizarea prevederilor legale existente, cu amendamente operate la Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Inovațiile cheie ale documentului propus se prezintă prin:

- statuarea rolului asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale în procesul dialogului dintre autoritățile administrației publice centrale și cele locale;
- reglementarea normativă expresă că, reprezentanții autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, ai asociațiilor reprezentative ale acestora, în cazul proiectelor de acte normative care vizează în mod direct domeniile de competență ale APL, pot fi incluși în grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de act normativ;
- stabilirea normei imperative prin care, proiectele de acte normative care vizează modul de organizare și funcționare a autorităților APL și/sau care au impact direct asupra colectivităților locale, se vor transmite spre avizare autorităților respective și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora;
- consultarea de către autoritățile administrației publice centrale a autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, asociațiilor reprezentative ale acestora, în procesul promovării proiectelor de acte normative, care vizează problemele ce țin de administrația publică locală;
- concretizarea la nivel de cadru normativ primar a unor aspecte ce țin de componența și modul de organizare și funcționare a Comisiei paritare pentru descentralizare;
- completarea structurală a notei de fundamentare la proiectele de acte normative cu un câmp obligatoriu care să evalueze și să evedențieze impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale, dacă acesta există.

Urmare a celor relatate, se solicită plenului Parlamentului susținerea prezentului proiect de lege înaintat.

3. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului de lege constau în:

1. Statuarea rolului asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, în procesul dialogului dintre autoritățile administrației publice centrale și cele locale.

În vederea statuării rolului asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, care în esența sa constituie veriga de legătură dintre autoritățile administrației publice centrale și cele locale, proiectul vine cu un șir de modificări la Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative care urmăresc obligativitatea consultării de către autoritățile administrației publice centrale a autorităților administrației publice locale și/sau, după caz, a asociațiilor reprezentative ale acestora în procesul promovării proiectelor de acte normative care vizează domeniile de competență ale acestor autorități.

De asemenea, se propune participarea reprezentanților autorităților administrației publice locale și/sau după caz, a asociațiilor reprezentative ale acestora în grupurile de lucru create de autoritățile administrației publice centrale în procesul elaborării proiectelor de acte normative, pentru excluderea din start a unor reglementări neconforme domeniilor de competență ale autorităților administrației publice locale.

2. Concretizarea la nivel de cadru normativ primar a unor aspecte ce țin de componența și modul de organizare și funcționare a Comisiei paritare pentru descentralizare.

În acest sens, se propune amendarea Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, prin care să fie stabilit că componența Comisiei paritare și modul de organizare și funcționare a acesteia se stabilește de Guvern, aspect ce nu este reglementat actualmente ceea ce creează neclarități.

3. Completarea structurală a notei informative la proiectele de acte normative cu un câmp obligatoriu care să evalueze și să evidențieze impactul financiar asupra activității autorităților administrației publice locale, dacă acesta există.

Prezenta modificare se propune a fi realizată prin amendarea Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care urmează să completeze câmpurile obligatorii ale structurii notei de fundamentare la proiectele de acte normative cu un câmp suplimentar, care ar descrie impactul actului normativ asupra activității autorităților administrației publice locale.

Menționăm pe această cale că, autoritățile administrației publice centrale deseori în procesul elaborării și promovării proiectelor de acte normative stabilesc competențe autorităților administrației publice locale fără a evalua prealabil impactul financiar al acestor competențe asupra activității autorităților respective, ceea ce de fapt vine în contradicție cu prevederile art.10 alin.(3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, care stabilesc că „autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.”.

Astfel, completarea respectivă a Notei de fundamentare cu un câmp ce ar descrie impactul financiar al proiectelor de acte normative asupra activității autorităților administrației publice locale vine să ajusteze/coreleze prevederile cadrului normativ.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ca urmare a adoptării prezentului proiect de lege, Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta. În mod special urmează a fi revăzute:

- Hotărârea de Guvern nr. 608/2010 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege va fi plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova (www.parlament.md), directoriul „Procesul legislativ”, secțiunea „Proiecte de acte legislative”.

Între prima și a doua lectură proiectul va fi supus consultărilor publice cu toate părțile interesate și va urma avizarea oficială în condițiile cadrului normativ.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice conform legii.

10. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.

Deputat în Parlament

